

Nr 783

Av herr Gustavsson i Alvesta, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 79, angående anslag för budgetåret 1963/64 till socionomutbildning.

Den sociala forskningen måste tillmätas en betydelsefull roll i våra dagars samhälle. Samhällsomvandlingen och socialförsäkringarnas utbyggnad har väsentligt förändrat problematiken på det sociala området. Skall en aktiv och konstruktiv socialpolitik kunna föras i syfte att lösa kvarstående och uppkommande problem, som kan anses ligga inom det socialpolitiska fältet, är en väsentligt vidgad forskning nödvändig. Det behövs en bättre grund både för de socialpolitiska ställningstagandena och för utbildningen av de krafter som är verksamma på det sociala området.

Socionomutbildningskommittén har, tydligen i medvetande om de ovan nämnda omständigheterna, föreslagit att möjligheter till en kvalificerad forskning i samband med undervisning skall skapas vid socialinstituten. Kommittén har därvid hänvisat till att det inom vissa av socionomutbildningens läroämnen bedrivs forskning vid universitet och högskolor. Flera av de centrala ämnena, såsom socialpolitik, socialrätt, socialvårdsmetodik och kommunal ekonomi är emellertid helt eller delvis orepresenterade vid andra lärosäten. Detta har lett till att viktiga forskningsuppgifter inom dessa områden är obearbetade. Kommittén har föreslagit att professorer skall inrättas i vederbörliga ämnen och att tjänstgöringen för dessa professorer skall delas mellan socialinstitut och universitet. Med hänsyn till den tid som åtgår för tjänstetillsättning har kommittén föreslagit att två professorstjänster skall inrättas från och med budgetåret 1964/65 och tre tjänster under vartdera av de därpå följande budgetåren.

I proposition nr 79 rörande socionomutbildningen har departementschefen framhållit att utredningens förslag på forskningssidan icke nu bör föranleda ett ställningstagande. Till motivering härför har anförts att formerna för en intensifierad och planmässig social forskning för närvarande överväges av socialpolitiska kommittén, som ännu inte framlagt några förslag i frågan. Det är uppenbarligen departementschefens mening att ställningstagandet i frågan om forskningen och professorstjänsterna vid socialinstituten skall anstå tills socialpolitiska kommittén slutfört sitt ovan nämnda uppdrag.

Jag delar uppfattningen att hänsyn måste tagas till den sociala forskningens organisation i stort vid ställningstagandet till det berörda spörs-

målet vid socialinstitutet. Det kan dock inte råda någon tvekan om att det vid socialinstitutet behövs sådana tjänster och forskningsresurser som utredningen förordar. Inte minst är det angeläget att de blivande socialarbetarna under sin utbildning göres förtrogna såväl med forskningens metodik och aktuella frågeställningar som med de senaste forskningsresultaten. Även om vissa skäl talar för att alla spörsmål rörande den sociala forskningens utformning och organisation avgöres i ett sammanhang, måste således den nu aktuella frågan om professurerna vid socialinstitutet anses så angelägen, att den tills vidare bör lösas separat. Socialpolitiska kommitténs behandling av forskningsfrågorna kommer uppenbarligen att ta sådan tid i anspråk att, om dess utlåtande skall avvaktas, tillsättande av de första professurerna vid socialinstitutet kommer att förskjutas minst ett år framåt i tiden. Ett sådant dröjsmål kan enligt min mening inte accepteras. Dessa båda nämnda professorer bör i enlighet med utredningens förslag inrättas fr. o. m. budgetåret 1963/64. Om inte förslag från socialpolitiska kommittén ger anledning till annat ställningstagande bör ytterligare professorer tillsättas de därpå följande budgetåren i enlighet med utredningens förslag.

Jag vill särskilt betona att vad som här föreslagits inte rimligen kan anses föregripa socialpolitiska kommitténs ställningstagande. Det är odiskutabelt att en intensifiering av den sociala forskningen måste innefatta bl. a. inrättande av professorer. Dessa kan inte inrättas annat än vid universitet eller socialinstitut. Då de nu aktuella tjänsterna skall delas mellan universitet och socialinstitut måste det bli en enkel uppgift att genomföra den föga genomgripande ändring som möjligen kan komma i fråga i anledning av socialpolitiska kommitténs förslag.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 79 måtte

a) besluta att två professorer, förslagsvis i socialvårdsmetodik och socialrätt, må inrättas fr. o. m. budgetåret 1964/65 i enlighet med socionomutbildningskommitténs förslag; samt

b) i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag i anledning av ovannämnda beslut.

Stockholm den 26 mars 1963

Rune Gustavsson

i Alvesta